

Vergaderjaar 2013–2014

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 495

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 augustus 2014

Tijdens de Buitengewone Raad Buitenlandse Zaken van 15 augustus 2014 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1407) uitten de EU-ministers van Buitenlandse Zaken ernstige zorgen over de verslechterende veiligheidssituatie in Irak. Voorts verwelkomde de Raad het besluit van individuele lidstaten om positief gehoor te geven aan de oproep van de Koerdische Regionale Autoriteiten (KRA) om hen met spoed van militair materieel te voorzien. Dit besluit biedt individuele lidstaten de ruimte om samen te werken met de Peshmerga in hun strijd tegen IS(IS).

Nederland gaf tijdens deze Buitengewone Raad aan niet uit te sluiten ook op de verzoeken van de KRA in te gaan. Met deze brief wordt uw Kamer geïnformeerd over de wijze waarop het kabinet hieraan invulling wil geven.

Het kabinet is voornemens tegemoet te komen aan het verzoek van de KRA om militaire goederen te leveren, waarmee de Peshmerga, de strijdkrachten van de KRA, in staat worden gesteld zich effectiever te verdedigen tegen de opmars van IS(IS).

Een gedetailleerde behoeftestelling van de KRA is niet beschikbaar, maar op basis van contacten met de KRA en westerse partners blijkt dat behoefte bestaat aan o.a. kogelwerende vesten en helmen, verbindingssparatuur, tenten, mijndetectieapparatuur en munitie voor wapens van veelal Russische makelij.

Op basis van deze behoeftes en de beschikbaarheid van militaire goederen uit de direct inzetbare voorraden van het Ministerie van Defensie, is besloten om op korte termijn 1.000 gevechtshelmen en 1.000 kogelwerende vesten beschikbaar te stellen aan de KRA.

Deze uitrustingen zullen door het Ministerie van Defensie via luchttransport naar Erbil, Noord-Irak worden vervoerd en worden afgeleverd

bij de KRA. De totale kosten voor de goederen en het vervoer worden geraamd op circa EUR 1,1 mln. en komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

De levering van de helmen en kogelwerende vesten is afhankelijk van enkele randvoorwaarden en niet geheel zonder risico's. Een belangrijke voorwaarde voor de leverantie aan de strijdkrachten van de KRA is dat de centrale Iraakse autoriteiten in Bagdad hiermee instemmen. VNVR-Resolutie 1546 uit 2004 voorziet immers alleen in een uitzondering op het nog altijd geldende wapenembargo op Irak als de goederen in kwestie vereist zijn om het gezag en de soevereiniteit van de regering veilig te stellen.

Het blijkt uit ervaring van andere westerse landen dat een dergelijke instemming van de Iraakse autoriteiten kan worden verkregen. De Iraakse autoriteiten stellen echter als voorwaarde dat militaire goederen via Bagdad naar Erbil worden verscheept. Ongehinderde doorvoer van Bagdad naar Erbil is essentieel en dient te worden gegarandeerd door de Iraakse autoriteiten voordat levering wordt aangevat. Ervaringen van andere westerse partners zullen een belangrijke indicator zijn voor deze Iraakse bereidheid.

Uiteraard zal het Ministerie van Defensie ook de benodigde exportvergunning aanvragen die met voorrang en spoed door het Ministerie van Buitenlandse Zaken zal worden afgehandeld.

Ten slotte kan de vraag worden gesteld of de Koerden te zijner tijd deze militaire goederen gaan inzetten voor andere doeleinden, zoals steun aan hun bondgenoten in Turkije of tegen de Iraakse regering. Dit moet bezien worden in het licht van de onafhankelijkheidsambities die de Koerden in Noord-Irak eerder dit jaar geuit hebben en via een referendum plannen te formaliseren. Dit risico is acceptabel gezien het acute en ernstiger geachte gevaar van IS(IS). Belangrijk is dat via coördinatie van de leveranties door westerse landen wordt voorkomen dat de Koerden voorraden opbouwen die later elders kunnen worden ingezet. Alle betrokken westerse landen hechten aan deze coördinatie en nauw overleg is gaande.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert